

Anna Karolina Badora

Streszczenie rozprawy doktorskiej:

„Działalność twórcza młodzieży szkolnej w cyberprzestrzeni, a jej osiągnięcia edukacyjne. Badania w województwie lubelskim”

Głównym celem przedstawionej rozprawy jest analiza związków i zależności między działalnością twórczą młodzieży szkolnej w cyberprzestrzeni, a jej osiągnięciami edukacyjnymi, w świetle literatury i własnych badań empirycznych oraz opracowanie teoretycznych podstaw pedagogii twórczości w cyberprzestrzeni w świetle teorii pedagogiki personalistycznej, i praktycznych wskazań pedagogicznych. Praca wpisuje się w pedagogikę kultury, pedagogikę personalistyczną, pedagogikę twórczości, pedagogikę szkolną. Dorobek tych subdyscyplin jest podstawą części teoretycznej pracy.

Prezentowana praca ma charakter teoretyczno-empiryczny. Mieści się w paradygmacie pozytywistycznym i humanistycznym.

W rozdziale pierwszym dokonano analizy cyberprzestrzeni jako środowiska wychowawczo-dydaktycznego. W toku analiz zdefiniowano pojęcie środowiska dydaktyczno-wychowawczego oraz kategorię cyberprzestrzeni. Następnie dokonano syntezy tych pojęć i opracowano podrozdziały, w których przedstawiono edukacyjny potencjał cyberprzestrzeni. Dokonano również przeglądu badań nad możliwościami kształceniowymi cyberprzestrzeni.

W rozdziale drugim: Działalność twórcza młodzieży szkolnej, przedstawiono aspekty zagadnienia działalności twórczej młodzieży szkolnej. Dokonano przeglądu postrzegania twórczości w różnych dyscyplinach naukowych. Następnie podjęto próbę sformułowania czym jest działalność twórcza. Zagadnieniem koniecznym dla weryfikacji było określenie czynników determinujących twórczość oraz jej rodzajów-poziomów. W kolejnym podrozdziale zawarto próbę wyznaczenia rodzajów i obszarów działalności twórczej młodzieży w cyberprzestrzeni. W toku tych analiz wyszczególniono siedem obszarów działalności twórczej młodzieży w cyberprzestrzeni: słowa, społeczności, rywalizacji, grafiki, filmu i muzyki, informacji, techniki i siedem odpowiadających im rodzajów twórczości młodzieży w cyberprzestrzeni. Jako zwieńczenie rozdziału dokonano przeglądu dotychczasowych badań nad działalnością twórczą.

W rozdziale trzecim zatytułowanym: Cyberprzestrzeń- działalność twórcza- osiągnięcia edukacyjne, w pierwszym podrozdziale zawarto przegląd definicyjnych ujęć

osiągnięć edukacyjnych. Następnie dokonano analizy umożliwiającej wyszczególnienie możliwości dynamizujących oraz mechanizmów hamujących osiągnięcia edukacyjne, zawartych w działalności twórczej, w cyberprzestrzeni.

Rozdział czwarty zawiera podstawy metodologiczne własnych badań empirycznych. Zawarto w nim przedmiot i cel badań. Sformułowano problemy i hipotezy badawcze. Określono metody, techniki i narzędzia badawcze. Wskazano zmienne niezależne i zależne oraz adekwatne dla nich wskaźniki. Scharakteryzowano teren badań i grupę badawczą. Opisano także sposób organizacji i przebieg badań.

W rozdziale piątym, zatytułowanym: Charakterystyka działalności twórczej badanej młodzieży szkolnej w cyberprzestrzeni, w świetle wyników własnych badań empirycznych, dokonano analizy specyfiki twórczości młodzieży podejmowanej w sieci oraz próby weryfikacji cyberprzestrzeni w kontekście sposobu oddziaływania na działalność twórczą jako inhibitor lub stymulator. Dodatkowo określono społeczno- kulturowe uwarunkowania działalności twórczej w cyberprzestrzeni.

Rozdział szósty: Działalność twórcza badanej młodzieży w cyberprzestrzeni jako czynnik warunkujący jej osiągnięcia edukacyjne, w świetle wyników własnych badań empirycznych, zawiera analizę osiągnięć dydaktycznych oraz wychowawczych uczniów podejmujących aktywność twórczą w sieci. Zawarto w nim także analizę materiału badawczego na temat rodzajów działalności, które w ocenie badanych mogą mieć szczególnie znaczenie, zarówno pozytywne jak i negatywne dla ich osiągnięć edukacyjnych. Dodatkowo podjęto zadanie określenia, na podstawie uzyskanych swobodnych wypowiedzi uczniów, mechanizmów wyzwalania osiągnięć edukacyjnych przez internetową działalność twórczą uczniów.

Ostatni rozdział niniejszego opracowania stanowi koncepcję pedagogii działalności twórczej w cyberprzestrzeni w kontekście teorii pedagogiki personalistycznej. Zawarto w nim analizę, szans i zagrożeń, które niesie za sobą podejmowanie działalności twórczej w cyberprzestrzeni- w świetle pedagogiki personalistycznej. Podjęto także analizę pojęcia osoby, co stanowiło podstawę do rozpatrzenia działalności twórczej w cyberprzestrzeni, w kontekście godności osoby, jej integralnego rozwoju i odpowiedzialności. Opracowano również wskazania wychowawcze i dydaktyczne dla pedagogów, rodziców, wychowawców, dotyczące działalności twórczej młodzieży realizowanej w cyberprzestrzeni.

Słowa kluczowe: działalność twórcza, cyberprzestrzeń, osiągnięcia edukacyjne